

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 15. april 2020 blev i sag nr. 93774:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Betri Trygging P/F
Kongabrugvin 1
Postboks 329
110 Tórshavn

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har bygningsforsikring. Han har i klageskemaet af 20/5 2019 til nævnet bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

Sprængninger under vores hus, hvor der bliver anlagt en undersøisk tunnel. Voldsomme rystelser heraf har ødelagt taget på vores hus. Forsikringen afviser at dække skaderne.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Vil opnå at forsikringen dækker de skader som sprængningerne har forvoldt på vores hus."

Klageren har i et brev af 20/5 2019 til nævnet videre bl.a. anført:

"Vores hus er placeret lige over, hvor tunnels arbejde har været i gang i nogen tid. Især i sept. til nov. 2018 var rystelserne særdeles voldsomme. Denne tunnel er bygget ved at der er boret og sprængt med dynamit ca. 80 m neden under os. Huset rystede voldsomt, der kom høje lyde fra taget. Det lød, som naglerne blev trukket ud af taget.

Forinden tunnelarbejdet, var taget på vores hus helt tæt. Og efter at tunnelen er bygget, er der kommet adskillige lækager på taget på vores hus. Det drypper og væder ned på isolationen som ligger på loftet.

Under grunden under huset er massiv granit. Så da sprængningerne, som var salver, rystede huset så voldsomt, at vi var bange for at være i huset.

Ankenævnet for Forsikring

2.

93774

I dag står vi med at skulle skifte taget ud, hvilket kommer til at koste os kr.: 120.000,-. Huset er bygget i 1984. Taget er af aluminium. Vi har fået oplyst at det burde holde i 50 år."

I brev af 13/6 2019 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Den 07.12.2018 anmelder ... skade på taget, han har opdaget at taget lækker flere steder, han vurderer, at årsagen til lækagen er sprængningsarbejde som er i området, i forbindelse med at der laves en undersøisk tunnel.

Senere oplyser ..., at han vurderer, at skaden er sket i tidspunktet oktober - december 2018, hvor der har været sprængningsarbejde i området.

Vores taksator har været på stedet og undersøgt skaden.

Der er placeret rystemålere på [klagerens] hus og i området der omkring. Huset/taget er fra 1984. Det er konkluderet fra indhentet data, at rystelserne ikke har været over 6 mm/sek. i perioden 08.09.18 - 08.01.19. Rystelserne skal i henhold til erfaring på dette område, ligge omkring 30-50 mm/sek., for at det kan gøres sandsynligt, at sprængning er årsagen til skade på bygningen.

Der vurderes ikke, at det er bevist, at lækagen fra taget stammer fra rystelser, som er opstået i forbindelse med sprængning af tunnel i området, det er heller ikke bevist, at der er tale om pludselig udefra opstået skade på taget.

Vi henviser til dokumenterne i sagen som er oversat til dansk."

Klageren har i brev af 24/6 2019 til nævnet bl.a. bemærket:

"Jeg kontaktede Betri Trygging, 10.12.2018, fordi der var gået læk på taget på vores hus. Dette opdagede jeg om aftenen fredag 07.12.2018, der var megen regn fra øst.

Der var ikke nogen lækage på taget, før arbejdet med at sprænge den undersøiske tunnel, som er anlagt lige under os, begyndte.

Jeg havde været i kontakt med boreselskabet, og fik oplyst, at ved skader skulle jeg henvende mig til min egen forsikring.

Lækagerne er ikke kommet af sig selv, men fordi huset, og særdeles tagkonstruktionen har været udsat for voldsomme rystelser. Dette er noget vi der, bor her i huset har måtte oplevede i tiden fra okt. til dec. 2018. Hver gang der var sprængninger, rystede huset og taget larmede specielt meget. Der var sprængninger 2 a 3 gange i døgnet. I hver sprængning var der vel 20-30 skud eller mere. Der har været mange rystelser. Og uanset hvad rystemålere viste, så rystede og larmede tagpladerne voldsomt meget.

Rystemåler var sat fast på grunden helt nede ved jorden ca. 30 cm. Derfor de små udslag.

Først nu 20.06.2019, hvor der er gået 7 måneder, kan jeg igennem Ankenævnet, læse taksators/synsmandens forklaring. Vores oplevelse af synsmanden er, at han havde bestemt sig forinden han kom her, for at forsikringen ikke skulle dække skaderne. Han var arrogant og negativ.

Vi havde troet at forsikringen skulle hjælpe os. Og vi var i den tro, at hvis nogen skade kom på bygningen, så var der en forsikring hos boreselskabet der ville dække de opståede skader.

Min opfattelse af det der er sket, er at ved rystelserne, er hullerne, der hvor sømmene/naglerne er slået i gennem taget, blevet større, derved lækage. At naglerne/sømmene ved alle rystelserne har udvidet sømhullerne i tagpladerne, er helt naturligt. Og dette er noget taksator/synsmanden ikke har forstået, eller har ønsket at forstå.

Dette er ikke noget man kan se, før man fjerner sømmene fra tagpladerne. Og for at udbedre skaderne, må man helst skifte alle tagpladerne."

Selskabet har i brev af 5/9 2019 til nævnet bl.a. bemærket:

"Som tidligere nævnt, er der ikke ført bevis for, at lækagen på taget, er sket i forbindelse med arbejdet med sprængning af tunnelen.

Tværtimod foreligger der dokumentation for, at rystemåleren viser, at rystelserne har været meget lavere end det, som der ifølge erfaring skal til, før det kan sandsynliggøres, at skaden skyldes sprængning.

Vedlagt er rystemålinger fra perioden."

Nævnet har fået forelagt brev af 10/9 2019 fra klageren og brev af 2/10 2019 fra selskabet.

Nævnet har også fået andre bilag fra sagen, herunder fotos. Af mail af 4/1 2019 fra taksator til selskabet fremgår bl.a.:

"Jeg var på stedet den 14.12.2018 sammen med forsikringstageren og ...

Forsikringstageren forklarer, at taget er pludselig begyndt at lække. Dette lægger han mærke til ca. 07.12.2018. Da han kommer op på loftet, ser han, at taget lækker to steder. Dette ses, fordi det drypper ned fra undertaget/pladerne. Det drypper fra undertaget/pladerne på vestsiden, lige der hvor man kommer op gennem loftlugen. Her lækkede det så meget til tider, at han måtte lægge presenning under. Se billede 1.

Billede 1.

Der ses spor af vandet, som er løbet ned gennem undertaget/pladerne. Det skal bemærkes, at der ligger ikke noget pap ned på undertaget/pladerne, og derfor, hvis det lækker ind under søm, sammenføjninger o.s.v. på taget, så kan dette vand nemt finde vej ned gennem undertaget/pladerne.

Forsikringstageren viste mig også et andet sted på østsiden tæt på skorstenen til venstre for, hvor man går op gennem loftslugen, se billede 2.

Billede 2.

Billede 3 er taget fra taget på ydersiden på samme side som billede 2.

Billede 3.

Som billede 3 viser, så ser man intet unormalt med tagpladerne eller taget, alt ligger som det skal. Der er intet, der tyder på, at rystelser kan være årsag til nogen lækage. I denne forbindelse henvises til rystemålinger, som har været meget lave i sprænge-perioden, når man vurderer at skaden er sket, ifølge forsikringstageren.

Jeg tog også et billede af ydersiden af taget, hvor billede 1 er taget indendørs (se billede 4 af ydersiden mod vest). Billedet er taget fra gaden og er ikke så tydeligt.

Billede 4.

Billede 4 er taget af ydersiden af taget på vestsiden. Hvor det lækker ind. Som billedet viser, så ser man intet unormalt på taget. Der ses ingen pludselig skade på taget, som kan sættes i forbindelse med rystelser fra sprængning. Her henvisende til rystemålinger, som har været meget lave i sprænge-perioden, når man vurderer at skaden er sket, ifølge forsikringstageren.

Jeg har fået indhentet rystemålinger af rystemålerne, som har stået på forsikringstagerens hus ..., og en, som har stået på ... Disse to huse står på hver sin side af midt-linjen på tunnelen, hvor der sprænges, og derfor må man gå ud fra at målingerne er meget pålidelige.

Forsikringstageren mener, at skaden eller dagen, da rystelserne var så hårde ifølge ham var omkring månedsskiftet okt./nov. 2018. Fordi da havde der været nogle gæster inde og oplevet disse voldsomme rystelser. Men fakta er, at rystemålingerne på både ..., hvor forsikringstageren bor og på ... ca. 50 meter længere nede, end hvor forsikringstageren bor, har ingen rystelser i sprængningsperioden været højere end 6 mm/sek., dette er meget lavt, og kan ikke forårsage skade på en bygning.

Foruden at rystelserne er lave, så viser billederne heller ikke nogen pludselig hændelse, som er sket pga. rystelser fra sprængning.

Ovenforstående oplysninger viser, at lækagen ikke stammer fra rystelser af sprængning fra den undersøgte tunnel, dette af den simple årsag, at rystemålingerne registreret over perioden, når skaden skal være sket, har nærmest været ingen eller meget små.

Forsikringstageren har ikke dokumenteret nogen skadeårsag, udover at de oplyser, at de siger, at det har rystet meget af sprængningerne fra den undersøgte tunnel.

Konklusion

Ud fra et helhedsbillede og udskrift fra rystemålinger, vurderer undertegnede, at det ikke er sandsynligt, at lækagerne på taget skyldes rystelser fra sprængning."

Klageren har i brev af 17/2 2019, som oversat til dansk, til selskabet bl.a. anført:

"Som vi førhen har sagt fra, så er vores hus bygget i 1984. Huset er af beton med kælder og stueetage. Taget består af sparrer på bjælke, med træplader brugt til tæt tagtømmer og med aluminiumstagplader på lægter.

Som billederne viser, siver regnvand igennem tagpladerne ned på tagtømmeret. Fordi tagtømmeret er under aluminiums pladerne er det umuligt at se hvordan vandet kommer ned igennem. Vi kan kun stadfæste dette.

Helt indtil efteråret 2018, har vi ikke set nogen lækage ved taget. Da arbejdet med at bore og sprænge [tunnel] nærmede sig, kunne man tydeligt høre og mærke dette. Huset rystede voldsomt og der kom så megen larm at vi til sidst næsten ikke turde være i huset, medens sprængningerne foregik. Det lød som sømmene blev trukket ud af taget. En af de voldsomme sprængninger var 19 okt. 2018.

Vi undersøgte på loftet om alt var ok. Til at begynde med så alt ud til at være i orden, indtil der kom megen regn fra øst og nord, da fik vi et chok, idet der var kommet to store lækager. ... Vi har siden hen, da det regner en del, undersøgt taget for lækager, og viser det sig at der er 8-10 lækager. Se billeder."

I brev af 8/5 2019 fra selskabet til klageren hedder det bl.a.:

"I foreliggende sprængningsprotokol fra sprængningsmesteren ses, at rystelserne i hele sprængningsperioden har ligget et godt stykke under det, som i praksis og erfaringer indenfor dette erhverv, skal til, for at det kan vurderes som sandsynligt, at en sprængning er årsag til en bygnings-skade.

Ifølge erfaringer indenfor dette område skal rystelser ligge omkring 30-50 mm/sek, for at det kan være sandsynligt, at sprængning er årsagen. I sikkerhedsanvisningerne, som sprængningslederen skal forholde sig til, er det bl.a. krav, at små prøvesprængninger skal gøres i starten, for at vurdere om klippens beskaffenhed. Med prøvesprængninger som grundlag, skal der fastsættes sprængstofsmængde, således, at sving-hastigheden ikke går over 30 mm/sek. Der skal opsættes rystemålere, hvor rystelserne først kommer til.

Det er oplyst, at en rystemåler blev sat på jeres hus. Disse rystemålere virker således, at de kun måler, når der er udslag, d.v.s. hvis der ingen rystelser er, er der ingen måling. I rapport fra rystemåleren på jeres hus for perioden 08.09.2018 til 08.01.2019 ses, at højeste målte udslag er under 5 mm/sek., som er vel under det, der ifølge erfaringer på dette område skal til, for at rystelser kan udløse skade på bygninger."

Forsikringsbetingelserne – som oversat til dansk af selskabet – indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"75.00 Anden pludseligt påkommet skader

75.01 Forsikringen omfatter en og hver anden pludseligt påkommet skade, der ikke kan anses for at høre under nogen af det, der er nævnt foran at være omfatter eller undtaget.

75.02 Ved pludselig påkommet skade er at forstå skade, der skyldes udefra pludselig kommende og virkende årsag. Årsag og følge skal således ske samtidig.

Undtagelser og begrænsninger

1. Skader, der udføres over en tidsperiode og ikke et bestemt tidspunkt (ved en bestemt tid), f.eks. rifter i væg på grund af frost, det at bygningen lænder sig, rystelse fra færdsel, er ikke at anse for pludseligt påkommet skade.

2. ..."

Nævnet udtaler:

Klageren har anmeldt, at voldsomme rystelser fra sprængninger af en undersøisk tunnel under huset har forårsaget, at taget er blevet utæt. Huset er bygget i 1984, og der er tale om den oprindelige aluminiumstagbelægning fra husets opførelse. Han har anført, at taget forud for tunnelarbejdet var helt tæt, og at rystelserne i perioden fra september til december 2018 – og særligt den 19/10 2018 – var særdeles voldsomme. Huset rystede voldsomt, og der kom høje lyde fra taget. Det lød, som om naglerne blev trukket ud af taget. Han har anført, at det ikke umiddelbart kan ses, hvor vandet kommer ind, men at sømhullerne formentlig er blevet større og utætte som følge af rystelserne. Han har anført, at han har fået oplyst, at aluminiumstaget burde kunne holde i 50 år.

Selskabet har anført, at klageren ikke har bevist, at utæthederne i taget skyldes rystelser i forbindelse med sprængning af tunnelen, og at det heller ikke er bevist, at der er tale om en pludselig skade på taget.

Selskabet har fremlagt en dataudskrift fra en rystemåler, der har været monteret på klagerens hus i perioden med sprængninger. Selskabet har anført, at de højeste udslag er under 5 mm/sekund, og at erfaringer tilsiger, at rystelserne skal ligge omkring 30-50 mm/sekund, før det er sandsynligt, at disse kan være årsag til bygningsskader.

Taksator har i mail af 4/1 2019 anført, at der intet unormalt ses ved tagpladerne eller taget – alt ligger som det skal. Der er intet visuelt, der tyder på, at rystelser kan være årsag til lækage, eller at der i øvrigt er sket pludselig skade. Taksator henviser desuden til rystemålingerne, som har været meget lave i sprængningsperioden, hvor skaden skulle være sket.

Af forsikringsbetingelsernes punkt 75 fremgår det, at "Forsikringen omfatter en og hver anden pludseligt påkommet skade, der ikke kan anses for at høre under nogen af det, der er nævnt foran at være omfatter eller undtaget. Ved pludselig påkommet skade er at forstå skade, der skyldes udefra pludselig kommende og virkende årsag. Årsag og følge skal således ske samtidig."

Nævnet bemærker, at klageren har bevisbyrden for, at der er sket en skade, som er omfattet af forsikringen.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at taget er blevet beskadiget ved en pludselig skade som følge af rystelser fra sprængninger af en tunnel i undergrunden. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der har været monteret rystemåler på klagerens hus i hele sprængningsperioden. Nævnet lægger til grund, at datamaterialet fra rystemåleren viser, at der har været rystelser af huset i et relativt begrænset omfang og væsentligt under, hvad der sædvanligvis vil kunne forvolde skade på en sådan bygning. Klageren har ikke sandsynliggjort, at der er fejl ved disse måledata.

Nævnet har videre lagt vægt på, at selskabet har foretaget besigtigelse ved taksator, som ikke har kunnet konstatere usædvanlige forhold ved taget, der kan indikere, at der er sket pludselig skade. Klageren har på sin side ikke fremlagt sagkyndige vurderinger, der kan støtte, at utæthederne ved taget kan henføres til rystelser, som anført af klageren.

Det, som klageren i øvrigt har anført, bevirker ikke, at han har løftet sin bevisbyrde, og kan derfor ikke føre til andet resultat.

Ankenævnet *for* Forsikring

8.

93774

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings